

УДК 372.461:377.6

Дяченко І.М.

канд. наук соц.ком., доц. КПУ

МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ У СТРУКТУРІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ЖУРНАЛІСТІВ

Процеси інтернаціоналізації та глобалізації, стрімкого розвитку інформаційних технологій вимагають посиленої уваги до соціальної ролі носіїв журналістської професії в контексті функціонування нових медіа, налагодження контактів на міжнародному рівні, в межах міжкультурної комунікації. Майбутній журналіст повинен досконало володіти іноземними мовами; цікавитися тим, що відбувається у світі; бути готовим стати міжнародником. Не можна бути хорошим міжнародником без високого рівня

знань англійської, без хоча б середнього рівня володіння ще однією-двома мовами міжнародного спілкування (німецькою, французькою тощо).

Журналіст має бути компетентним. Компетентність – це сукупність досягнень у професійній діяльності, це – володіння теоретичними знаннями, практичними навичками та вміннями, професійним досвідом у певній галузі, що дозволяє людині визначати (тобто ідентифікувати і розв'язувати незалежно від контексту або ситуації) проблеми, характерні для певної сфери діяльності.

Професійна компетентність визначається рівнем власне професійної освіти, досвідом та індивідуальними здібностями людини, її мотивованим прагненням до безперервної самоосвіти й самовдосконалення, творчим і відповідальним ставленням до справи [1, с. 4]. Серед складників компетентності виокремлюють знання, пізнавальні навички, практичні навички, відношення, емоції, цінності та етику, мотивацію.

Комунікація є процесом обміну повідомленнями, у її процесі постійно відбувається відтворення думок [5]. Міжкультурна комунікація завжди віддзеркалює «сучасну» культуру суспільства [4, с. 381].

Кожна людина має свій власний світогляд. Її особистісне сприйняття навколишнього оточення відбивається на форми і методи передачі інформації. Комунікацію можна розглядати в широкому сенсі як «канали засобів передачі та одержання інформації, де задіяні машинні прилади, штучний інтелект... тощо» [2] й у вузькому розумінні як основний спосіб людського спілкування

Міжкультурна комунікація – це процес взаємного зв'язку та взаємодії представників різних культур. Це – специфічна суб'єкт-суб'єктна взаємодія, в якій відбувається обмін інформацією, досвідом, вміннями й навичками носіїв різних типів культури [3, с. 273].

Структурними компонентами комунікативної культури є знання норм літературної іноземної мови, фахової журналістської термінології, багатства загальноживаної лексики; розуміння усних і письмових текстів зі спеціальності (адекватне сприймання закладеного в них змісту); вміння створювати грамотно оформлені власні тексти; здатність висловлювати одну й ту ж думку різними мовними способами, адекватно реагуючи на ситуації дійсності за допомогою мовленнєвих дій (речень, фраз, текстів); вміння слухати, чути, розуміти, коректно відповідати на запитання, аргументуючи свою позицію тощо.

Отже, здатність до міжкультурної комунікації визначається не лише знанням іноземних мов, але й уявленнями про основні національні традиції, звичаї та реалії країни, мова якої вивчається, а також систему навичок та вмінь узгоджувати свою поведінку згідно з цими знаннями. Міжкультурна компетенція є запорукою ефективної участі у соціальній діяльності та

професійному зростанні майбутніх журналістів. Міжкультурну компетенцію можна вважати структурним елементом професійної компетентності, оскільки вона є необхідною умовою для успішного здійснення комунікативного акту на міжкультурному рівні в контексті журналістської діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. **Гершунский, Б. С.** Концепция самореализации личности в системе образования ценностей и ролей образования [Текст] / Б. С. Гершунский // Педагогика. - 2003. - №10. - С. 3–7.
2. **Мишланова, С. Л.** Межкультурная парадигма и перспективы межкультурной коммуникации [Текст] / С. Л. Мишланова, Т. М. Пермякова // Стереотипность и творчество в тексте: межвуз. сб. науч. тр.- Пермь, 2005. - С. 340–350.
3. **Подольська, Є. А.** Кредитно-модульний курс культурології : навч. посіб. [Текст] / Є. А. Подольська. - Київ : Центр навчальної літератури, 2006. - 368 с.
4. **Сенченкова, Т.** Комунікація як чинник діалогу культур [Електронний ресурс] / Т. Сенченкова // Держава і суспільство. – Режим доступу: <http://www.scribd.com/doc/53461757/%D0%9A%D0%9E>.
5. **Тер-Минасова, С. Г.** Язык и межкультурная коммуникация [Текст] / С.Г. Тер-Минасова. - Москва: Слово, 2000. - 265 с.